

Vragen m.b.t Memo Dwingend juridisch instrumentarium opvang asielzoekers en versnelling huisvestingsopgave vergunninghouders

Partij	Nr.	Vraag / Input	Antwoord / Reactie
SGP	1	Vragen: De commissarissen hebben vanuit hun rol als Rijksorgaan het kabinet verzocht een juridisch instrumentarium te ontwikkelen. Heeft onze commissaris dit pleidooi gesteund en zo ja, met welk mandaat heeft hij dit gedaan?	Sinds de asielcrisis in 2015 heeft het kabinet aan alle twaalf commissarissen van de Koning gevraagd het overleg binnen de provincie te bevorderen tussen alle partijen die moeten bijdragen aan het vinden van voldoende opvangplekken voor asielzoekers en statushouders in de gemeenten. Dit verzoek is gebaseerd op hetgeen is bepaald in artikel 1 van de Ambtsinstructie commissaris van de Koning. Het verzoek is sinds vorig jaar de asielcrisis opnieuw de kop op stak herhaald. In alle provincies geven commissarissen inhoud aan dit verzoek door Provinciale Regie Tafels (PRT's) in te richten. Deze tafels worden in de meeste gevallen voorgezeten door de cvdK. Deelnemers aan het overleg zijn burgemeesters, de gedeputeerde wonen, de wethouders wonen, de rijksvertegenwoordigers van de betrokken departementen en het Central Orgaan Opvang Asielzoekers (COA). Naar model van de PRT heeft het kabinet vorig jaar ook een Landelijke Regie Tafel ingericht onder voorzitterschap van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Vertegenwoordigers van VNG en IPO zijn lid van de LRT. Namens de Kring van Commissarissen neemt de cvdK van Drenthe als adviseur deel aan de LRT. Daarnaast overlegt een vertegenwoordiging van het kabinet periodiek met de kring van Commissarissen over dit onderwerp. Ook hierin is de rol van commissarissen op grond van artikel 1 van de Ambtsinstructie een adviserende. Nu de asielcrisis voortduurt en het langs reguliere weg en heel veel overleg het kabinet tot op heden onvoldoende is gelukt om voldoende plekken voor asielopvang in gemeenten te realiseren heeft ook de kring van Commissarissen het pleidooi van het Veiligheidsberaad, VNG en IPO gesteund om te komen tot doorzettingsmacht voor de rijksoverheid om evenredige verdeling van opvangplekken over alle gemeenten in Nederland af te kunnen dwingen. Ook onze commissaris heeft zich achter dit advies opgesteld. Zoals u weet heeft het kabinet dit advies inmiddels overgenomen en bereidt de staatssecretaris van J&V nu wetgeving op dit punt voor.
ChristenUnie	2	Opwaarderingsverzoek: Het memorandum dateert van medio juni. Inmiddels volgen de ontwikkelingen zich in een snel tempo op. Graag een korte mondelinge toelichting op de huidige stand van zaken rondom opvang en huisvesting door gemeenten,	In het Utrechtse Bod "De kunst van samenleven en samen werken" van de Provincie Utrecht, Regio Amersfoort, regio Utrecht U16 en de Utrechtse Foodvalley-gemeenten is, onder verantwoordelijkheid van de Utrechtse Provinciale Regietafel Migratie en Integratie (PRT), een aanbod gedaan aan de Rijksoverheid tot samenwerking op deze maatschappelijke opgaven. Het bod is een weergave van hoe de regio's en provincie deze opgaven wil oppakken. Niet alleen het behalen van aantallen, maar ook het toevoegen van kwaliteit: voor de bewoners van de opvang en huisvesting, maar ook voor de omgeving.

	en voortgang op het juridisch instrumentarium.	Onderstaand een actuele uiteenzetting van de opgave rondom de opvang van asielzoekers en de opgave rondom de huisvesting van statushouders. A. Opvang asielzoekers: De gemeenten in de provincie Utrecht hebben altijd al een substantiële bijdrage geleverd aan de opvang van asielzoekers. Zo worden er al geruime tijd 1446 structurele opvangplekken voor asielzoekers aangeboden. In de provincie zijn drie langlopende AZC's (Utrecht, Amersfoort en Leersum). In de bijlage een overzicht van alle opvanglocaties van asielzoekers. Er ligt op dit moment geen exacte vraag voor aan de Utrechtse gemeenten als het om aantallen duurzame opvangplekken gaat. Volgens de verdeelsleutel vastgesteld aan de Landelijke Regietafel van 19 januari 2022 zou de provincie Utrecht 2199 plekken capaciteit moeten leveren bij een totale vraag van 42.000 opvangplekken landelijk. De gemeenten in de provincie Utrecht voldoen aan deze vraag door 2646 bedden te bieden voor asielopvang (1446 structurele opvang + 1200 bedden voor noodopvang). Vooruitkijkend: Het COA heeft per 1 januari 2023 een verwachte capaciteitsbehoefte van 51.087 plekken landelijk. Als we diezelfde verdeelsleutel loslaten op de nieuwe verwachte capaciteitsbehoefte voor 2023, dan zouden de Utrechtse gemeenten zo'n 2.675 plekken duurzame capaciteit moeten leveren. De gemeenten ontwikkelen momenteel meerdere locaties waarvan, naar verwachting drie locaties, dit jaar allemaal gereed zijn (+1000 bedden). Zoals het er nu naar uitziet sluit een gedeelte van de noodopvang naar verwachting volgend jaar (bijv. locatie in Baarn en Utrecht Star Lodge) maar het grootste deel van de locaties blijft open. Daarmee voldoet de provincie en de Utrechtse gemeenten aan de te verwachten vraag. Dit is echter wel met het voorbehoud dat de geschatte vraag klopt. De vraag is onder andere afhankelijk van de instroom van asielzoekers en uitstroom door huisvesting van statushouders. B. Huisvesting statushouders: Op dit moment zijn de realisatiecijfers bij alle gemeenten geverifieerd en worden de toezichtbrieven voor de gemeenten opgesteld. Bij alle brieven wordt maatwerk toegepast en er wordt intensiever contact onderhouden om de voortgang van de huisvesting te volgen. Mail- en belrondes met gemeenten worden uitgevoerd bij stagnatie van de huisvestingscijfers. Het intensieve contact geldt niet alleen voor gemeenten met achterstanden in de huisvesting maar geldt voor alle gemeenten, ook die op lagere treden van de interventieladder staan. Bij deze contacten wordt uitgegaan van de recente realisatiecijfers (dagelijks bijgehouden). Bij gemeenten die van trede 2 naar trede 3 op de interventieladder worden opgeschaald wordt het bestuurlijk contact ook opgeschaald.

In de toezichtbrieven en het ambtelijk en bestuurlijk contact met de gemeenten, geven we de dringende oproep de huisvesting te versnellen en extra te huisvesten. Dit sluit aan bij de oproep van het Rijk om in de taakstellingsperiode 2022-2 20.000 vergunninghouders te huisvesten en daarmee alvast vooruit te lopen op de verwachte verhoogde taakstelling 2023-1.

De toezichthouders huisvesting vergunninghouders werken nauw samen met het Kansensmakersteam en de collega's van het programma Versnelling Woningbouw om samen met gemeenten te kijken naar oplossingen en mogelijkheden voor het huisvestingsvraagstuk.

Voortgang taakstelling 2022-2 PU per 1 september 2022

Taakstelling 2022-2	1054 vergunninghouders
Achterstand zoals gemeten 1 juli	415 vergunninghouders
Totaalopgave (incl. achterstand)	1469 vergunninghouders
Gehuisvest tot nu toe (1 september 2022)	
Juli	200 vergunninghouders
Augustus	178 vergunninghouders
September	19 vergunninghouders
Totaal gehuisvest (t/m 01-09-2022)	397 vergunninghouders
Realisatie taakstelling 2022-2 in % (stand van zaken 01-09-2022)	40%
Realisatie totaalopgave 2022-2 in % (stand van zaken 01-09-2022)	32%
Aantal nog te huisvesten voor taakstelling 2022-I	657 vergunninghouders
Aantal nog te huisvesten voor totaalopgave	1072 vergunninghouders

Sinds de start van de nieuwe taakstellingsperiode hebben de Utrechtse gemeenten 40% van de taakstelling en 32% van de totaalopgave gehaald. In augustus werden minder vergunninghouders gehuisvest dan in juli.

C. Dwingend juridisch instrumentarium

- Bij brief van 12 april jl. is de Kamer geïnformeerd dat het Veiligheidsberaad en de Commissarissen van de Koning in hun rol als Rijksorgaan het kabinet verzocht hebben om – naast de

			(huidige) ondersteuningsmaatregelen – óók juridisch instrumentarium te ontwikkelen om de grote opgave binnen de asielopvang succesvol op te pakken • Als onderdeel van het creëren van een stabiel asielopvangsysteem, verkent het kabinet momenteel de mogelijkheid tot het creëren van dit juridisch instrumentarium. Dit instrumentarium houdt een wettelijke taak voor gemeente in om locaties beschikbaar te stellen voor de opvang van asielzoekers.• Hier ligt mogelijk ook een rol voor de provincies, namelijk bij het creëren van de verdeelsleutel en het toezicht op deze wettelijke taak. Dit wordt momenteel nog verkend. Op dit moment vinden gesprekken plaats tussen Rijk, IPO en VNG over dit dwingend juridisch instrumentarium.• Stand van zaken: Er wordt momenteel vanuit het Ministerie van Veiligheid en Justitie geschreven aan een concept wet voor een taakstelling asielopvang aan de gemeenten. Daarvoor is een ambtelijke werkgroep opgericht, waar vertegenwoordigers van de betrokken Ministeries van Veiligheid en Justitie en Binnenlandse Zaken, het Centraal Orgaan Asielzoekers, de Vereniging Nederlandse Gemeenten en het Interprovinciaal Overleg in zitten. Deze groep komt wekelijks bij elkaar om te schrijven aan de concept wettekst. De bedoeling is dat er voor 1 oktober een concept wettekst ligt en dat deze daarna in consultatie gaat.

Asielopvang in de provincie Utrecht – stand van zaken op 03-09-2022

Langdurige asielopvang

Locatie	Capaciteit	Looptijd vanaf 2022	Type voorziening
Amersfoort GLO – Barchman Wuytierslaan	301	Doorlopend	Gezinslocatie voor uitgeprocedeerde gezinnen
Amersfoort – AMV KWE (Alleenstaande Minderjarige Vluchtelingen, Kleinschalige Wooneenheden)	10	Doorlopend	Drie KWE voor minderjarige asielzoekers
De Bilt	5	Doorlopend	Perspectief Opvang Jongeren (PON)
Utrecht – AMV KWE	23	Doorlopend	Opvang kleinschalige wooneenheden (KWE) voor AMV
Utrecht – AZC Haydnlaan	562	Onbepaalde tijd	Regulier AZC
Utrecht – KWV De Meern	20	8 jaar	Kleinschalige opvang voor alleengaande minderjarige asielzoekers
Utrechtse Heuvelrug – AZC Leersum	525	20 jaar	Regulier AZC
Totaal	1446		

Extra noodopvang sinds augustus 2021, locaties al gesloten

Locatie	Capaciteit	Looptijd	Type voorziening
Amersfoort – Zon en Schild	40	3 maanden, reeds al gesloten	Noodopvang
De Bilt – Hollandsche Rading	25	6 maanden, reeds al gesloten	Noodopvang jongeren
Leusden, Woudenberg	32	1 maand, reeds al gesloten	Noodopvang alleenstaande minderjarige jongeren
Utrecht – City Lodge	48	2 maanden, reeds al gesloten	Noodopvang

Extra noodopvang sinds augustus 2021, nog in gebruik

Locatie	Capaciteit	Opening	Looptijd	Type voorziening
Amersfoort – AMV KWG (Alleenstaande Minderjarige Vluchtelingen - Kinder Woongroepen)	20	Februari 2022	2,5 jaar	Opvang Nidos-jongeren
Baarn – voormalig Marechausseekazerne Soestdijk	50	Juli 2022	1 jaar	Alleenstaande Minderjarige Vluchtelingen (AMV) locatie
Utrecht – Star Lodge	350	December 2021	6 + 12 maanden verlenging	Noodopvang
Utrechtse Heuvelrug – AZC Leersum	100	Oktober 2021	3 jaar	Tijdelijke aanvulling op de capaciteit met units, die daarna worden ingezet voor extra opvang en later om de renovatie en transformatie van het complex mogelijk te maken
Zeist – Kamp van Zeist	200	April 2022	Tot realisatie semipermanante opvang in Q4 2022	Tijdelijke noodopvang in tenten.

Zeist – Huis ter Heide (WS Kamp)	480	Augustus 2021	Onbekend	Evacués Afghanistan
Totaal	1200			

In ontwikkeling:

Stad	Locatie	Aantal opvang	Gereed	Aantal overige doelgroepen	Type Voorziening
Amersfoort	Locatie naast huidige AZC	300	Q4 2023		Tijdelijke uitbreiding van bestaande AZC, flexwoningen
Houten	Weegenerlocatie	100	N.t.b. In planfase	150	Kleinschalige Regionale Opvanglocaties + huisvesting spoedzoekers en maatschappelijke functies, flexwoningen. Nog ter besluitvorming.
Utrecht	Pahud de Mortagnedreef	300	Q4 2023	30	300 asielzoekers, 30 reguliere woningzoekenden, flexwoningen
Zeist	Kamp van Zeist	400	Q4 2023		semipermanente opvanglocatie, flexwoningen.
	Totaal*	1100			

Crisisnoodopvanglocaties (CNO) door VRU – Stand van zaken 31-08-2022

Gemeentenaam	Aantal plekken	Start datum	Eind datum	Type locatie	Nog in gebruik
Utrecht	200	28-3-2022	24-4-2022	Vml. Casino	
Leusden	80	1-6-2022	1-1-2023	Hotel (COA)	Ja
Amersfoort	100	1-7-2022	15-8-2022	Sporthal	
Utrecht	100	1-7-2022	1-8-2022	Sporthal	
Eemnes	25	1-7-2022	20-8-2022	Hotel	
Vijfheerenlanden	180	24-7-2022	31-8-2022	Hotel (COA)	
Veenendaal	72	8-8-2022	1-10-2022	Kantoor	Ja
Houten	135	10-8-2022	31-8-2022	Hotel (COA)	
Eemnes	6	20-8-2022	1-10-2022	Hotel	Ja
Utrecht	100	26-8-2022	27-8-2022	HUB Jaarbeurs	
Wijk bij Duurstede	100	27-8-2022	1-10-2022	Sporthal	Ja
Amersfoort	40	30-8-2022	1-1-2023	Hotel (COA)	Ja

De heer H.M. de Jonge,
Ministerie van Volkshuisvesting en
Ruimtelijke Ordening
postbus.minvro@minbzk.nl
De heer E. van der Burg
Ministerie van Veiligheid & Justitie
staatssecretaris@minvenj.nl

uw brief van	uw kenmerk	ons kenmerk	datum
--	--	DIR 11269/2022	26 augustus 2022
onderwerp			
Asielafspraken			

Geachte heer De Jonge en heer Van der Burg,

De beelden die de wereld overgaan uit de gemeente Westerwolde in de provincie Groningen onderstrepen dat het asielvraagstuk een groot Nederlands probleem is. De vandaag gemaakte afspraken inzake dit vraagstuk zijn vanuit een sterk gedeeld gevoel van urgentie ook mede door de gezamenlijke provincies ondersteund. Tegen het licht van de schrijnende en onmenselijke situatie in Ter Apel willen we niets anders dan die breed gedeelde aanpak onderschrijven.

Aanvullend op deze steun, is het ook noodzakelijk om enkele punten mee te geven ten aanzien van hoe we verder invulling willen geven aan de afspraken voor zover die betrekking hebben op de rol van de provinciale overheid.

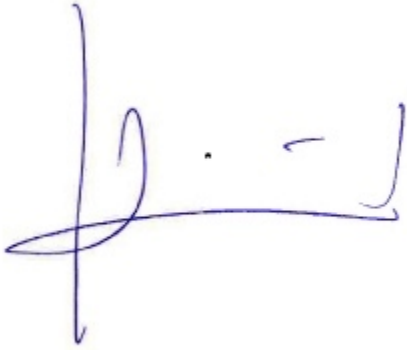
1. Het verdeelvraagstuk van asielzoekers en de toewijzing van kwantitatieve doelstellingen voor gemeenten is een rijksverantwoordelijkheid.
2. De systematiek van het interbestuurlijk toezicht voor statushouders kan navolging krijgen voor de toezichthoudende taak ten aanzien van de doelstellingen voor asielzoekers.
3. Als het gaat om de concrete invulling van de provinciale taak werken we deze op een dusdanige wijze verder uit dat er geen verschil in opvatting bestaat over de wijze waarop die taak ook concreet kan worden uitgevoerd. Het bijbehorende instrumentarium en financiële randvoorwaarden zijn ook onderdeel van die uitwerking.

Deze punten vormen de basis voor de hierboven uitgesproken steun voor de afspraken. Met zorgvuldige en tijdige afstemming daarover kunnen wij als overheid ook een rol spelen voor de grote uitdaging waar wij voor staan. Wij spreken met deze brief ook de verwachting uit dat daar waar we elkaar ondersteunen in het formuleren van de gezamenlijke opgave, we elkaar ook vinden in het formuleren en organiseren van de juiste randvoorwaarden. De gezamenlijke provincies zullen hierover op korte termijn een voorstel doen om de vandaag gemaakte afspraken nader te concretiseren.

We kunnen als één overheid krachtig blijven samenwerken. Dat vraagt voor de toekomst dat u ons tijdig betreft. Vanzelfsprekend zijn wij van harte bereid een nadere toelichting te geven op ons standpunt.

Hoogachtend,

INTERPROVINCIAAL OVERLEG

A handwritten signature in blue ink, consisting of a vertical line on the left, a horizontal line crossing it, and a series of loops and strokes on the right.

Jaap Smit,
voorzitter

Inlichtingen bij : Meije Gildemacher
Email : mgildemacher@ipo.nl
Bijlagen : -